

Miodrag Mićović

**BERZANSKI POSLOVI
I
HARTIJE OD VREDNOSTI**

Prof. dr Miodrag Mićović

BERZANSKI POSLOVI I HARTIJE OD VREDNOSTI

- drugo izmenjeno i dopunjeno izdanje -

Kragujevac, 2000.

IZDAVAČ:

Pravni fakultet u Kragujevcu
(Institut za pravne i društvene nauke)
Jovana Cvijića 1, 34000 Kragujevac

RECENZENTI:

Prof. dr Jakov Radišić
Prof. dr Dragoljub Stojanović

ZA IZDAVAČA:

Prof. dr. Božin Vlašković

ŠTAMPA:

 K R A L J E V O
Komino Trade
Tel. 036 351 121; 351 122; 351 123

TIRAŽ:

300

ISBN: 86-80765-26-0

CIP - Каталогизacija y пyбликацији
Народна библиотека Србије, Београд

336.763(075.8)

МИЋОВИЋ, Миодраг

Berzanski poslovi i hartije od vrednosti / Miodrag Mićović. -
2, izmenjeno i dopunjeno izd. - Kragujevac : Pravni fakultet,
Institut za pravne i društvene nauke, 2000 (Kraljevo : Komino
trade). - V, 264. str.; 24 cm

Tiraž 300. - Beleške uz tekst. -
Bibliografija: str. 261-264.

ISBN 86-80765-26-0

a) Берзанско пословање б) Хартије од вредности
ID-86548748

SADRŽAJ

PRVI DEO BERZE I BERZANSKI POSLOVI

GLAVA I

UVOD, ISTORIJAT, VRSTE BERZI, IZVORI	3
1. Pojam i osobenosti berze	3
2. Nastanak i razvoj berzi	8
3. Zadaci i funkcije berze	10
4. Vrste berzi	13
5. Pravni izvori	15

GLAVA II

UOPŠTE O BERZANSKIM POSLOVIMA.....	17
1. Pojam berzanskih poslova	17
2. Karakteristike berzanskih poslova	19
3. Vrste berzanskih poslova	20

GLAVA III

TERMINSKI BERZANSKI POSLOVI	27
1. Pojam i obeležja terminskih poslova	27
2. Izvor špekulacija i špekulanti	30
3. Hedžeri	34
4. Vrste terminskih poslova	35
5. Bezuslovni (fiksni) terminski poslovi	36
6. Uslovni terminski poslovi	44

GLAVA IV

BERZANSKO POSLOVANJE	57
1. Pojam i faze berzanskog poslovanja	57
2. Režimi berzanske trgovine	57
3. Registracija berzanskog materijala	61

4. Utvrđivanje berzanskog kursa	64
5. Zaključenje berzanskih poslova	69
6. Vrste naloga i način njihovog izvršenja	72
7. Izvršenje berzanskih poslova	77
8. Berzansko informisanje	80
9. Kontrola berzanskog poslovanja	84
10. Berzanske krize	84
11. Vrste kontrole	86

GLAVA V

BERZANSKI POSREDNICI

1. Značaj berzanskih posrednika	89
2. Pojam i pravni položaj berzanskih posrednika	89
3. Sistemi berzanskog posredovanja	91
4. Osnivanje berzanskih posrednika	94
5. Obaveze berzanskih posrednika	95

LITERATURA

DRUGI DEO

HARTIJE OD VREDNOSTI

GLAVA I

OPŠTA PRAVILA O HARTIJAMA OD VREDNOSTI

1. Pojam hartija od vrednosti	107
2. Osobine hartija od vrednosti	109
3. Uloga i značaj hartija od vrednosti	112
4. Pravna priroda odnosa u vezi sa hartijama od vrednosti	113
5. Vrste hartija od vrednosti	115
6. Prenos hartija od vrednosti	117
7. Prenos hartija za zalogu i radi punomoćja	122
8. Promene kod hartija od vrednosti	123
9. Zamena i amortizacija hartija od vrednosti	124

GLAVA II

NOVČANE HARTIJE OD VREDNOSTI

MENICA	127
I OPŠTI DEO	127
1. Pojam i osobine menice	127
2. Uloga menice	128

3. Izvori prava.....	129
4. Vrste menica.....	130
5. Pravna priroda menice.....	133
II NAČELA MENIČNOG PRAVA	134
III MENIČNI SASTOJCI	138
1. Bitni menični sastojci.....	138
2. Pretpostavljeni menični sastojci.....	144
3. Nebitni menični sastojci.....	145
IV MENIČNE RADNJE	149
1. Izdavanje menice.....	150
2. Umnožavanje i prepis menice	153
3. Prenos menice.....	155
4. Avaliranje menice.....	156
5. Akceptiranje menice.....	158
6. Plaćanje menične svote	161
7. Intervencija kod menice	163
8. Protest kod menice	165
9. Notifikacija kod menice	167
10. Regres kod menice	168
V OSTALA PRAVILA O MENICI	170
1. Menične tužbe i menični prigovori	170
2. Prestanak meničnih prava i obaveza.....	172
3. Neosnovano obogaćenje u vezi sa menicom	173
ČEK	174
I OPŠTI DEO	174
1. Istorijat čeka	174
2. Pojam čeka	176
3. Pravna priroda čeka	177
4. Značaj i mane čeka	178
5. Sličnosti i razlike menice i čeka.....	179
6. Izvori prava.....	180
II VRSTE ČEKOVA	181
1. Podela prema načinu određivanja imaoca prava	181
2. Podela prema nameni čeka	182
III ELEMENTI ČEKA	186
1. Bitni elementi	186
2. Nebitni elementi	189
3. Nedopušteni elementi.....	189
IV ČEKOVNE RADNJE	190
1. Izdavanje čeka	190
2. Umnožavanje čeka.....	192

3. Prenos čeka.....	193
4. Aval kod čeka.....	194
5. Intervencija u realizaciji čeka.....	194
6. Prezentacija čeka na isplatu.....	195
7. Isplata čeka.....	196
8. Opoziv čeka.....	198
9. Protest čeka.....	198
10. Notifikacija čeka.....	199
11. Regres čeka.....	200
V OSTALA PRAVILA KOD ČEKA.....	200
1. Čekovne tužbe.....	200
2. Čekovni prigovori.....	201
3. Amortizacija čeka.....	202
4. Prestanak čekovnih prava i obaveza.....	202
AKCIJE (DEONICE).....	203
1. Pojam i karakteristike akcije.....	203
2. Vrste akcija.....	205
3. Izdavanje akcija.....	210
4. Delovi akcije i njihovi obavezni elementi.....	214
5. Prava imaoaca akcije.....	215
6. Prenos akcija.....	221
OBVEZNICE.....	223
1. Opšte napomene.....	223
2. Vrste obveznica.....	226
3. Sadržaj obveznice.....	230
4. Izdavanje i distribucija obveznica.....	231
CERTIFIKAT O DEPOZITU.....	232
BLAGAJNIČKI ZAPIS.....	234
KOMERCIJALNI ZAPIS.....	236
DRŽAVNI ZAPIS.....	238

GLAVA III

ROBNE HARTIJE OD VREDNOSTI.....	239
SKLADIŠNICA.....	239
1. Pojam, osobine i značaj skladišnice.....	239
2. Izdavanje skladišnice.....	240
3. Sadržina skladišnice.....	241
4. Vrste skladišnica.....	242
5. Prenos skladišnice.....	243
6. Isplata i regres pomoću skladišnice.....	245
TERETNICA.....	246

1. Pojava, pojam i osobine teretnice.....	246
2. Sadržina teretnice	247
3. Izdavanje teretnice.....	249
4. Umnožavanje i prepis teretnice	250
5. Prenos teretnice	251
6. Pravno dejstvo teretnice	251
7. Vrste teretnice	253
TOVARNI LIST.....	256
1. Pojava i pojam tovarnog lista	256
2. Izdavanje i sadržina tovarnog lista	257
3. Prenos prenosivog tovarnog lista	259
4. Pravno dejstvo prenosivog tovarnog lista	259
L I T E R A T U R A.....	261

PRIVIDNO

TRŽIŠTE I TRŽANJSKI POSLOVI